

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 13
засідання кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-
аналітичної діяльності

«23» травня 2022 р.

м. Луцьк

Голова – проф. Гаврилюк С. В.
 Секретар – ст. лаборант Карпюк А. В.

Присутні: проф. Бондаренко Г. В., проф. Гаврилюк С. В., доц. Герасимчук О. Б., доц. Дмитренко А. А., ст. лаборант Карпюк А. В., доц. Качковська Л. Р., доц. Ковальчук Є. І., ст. викл. Мірошніченко-Гусак Л. А., доц. Надольська В. В., доц. Петрович В. В., доц. Трофімук-Кирилова Т. М., доц. Чибирак С. В., Бродосюк М. О., Верба Т. В., Кондратюк М. І.

СЛУХАЛИ:

Про перегляд ОПП «Музейний менеджмент, культурний туризм» підготовки бакалавра спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство.

ВИСТУПИЛИ:

Гарант освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня «Музейний менеджмент, культурний туризм», к. і. н., доцент, Надольська В. В., яка поінформувала присутніх про рішення НАЗЯВО (протокол № 8 (13) від 17.05.2022 р.) щодо акредитації ОПП умовно на рік. Спільними зусиллями зроблено чимало для якісної підготовки фахівців із музейного менеджменту і культурного туризму, екскурсіводів, організаторів подорожей. Разом з тим, з уваги на завершення чергового навчального року, потрібно обговорити ОПП «Музейний менеджмент, культурний туризм», якщо необхідно – внести до її змісту зміни та доповнення. Востаннє зі змінами та доповненнями освітню програму було обговорено на засіданні кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності 24.06.2021 р. та перезатверджено на засіданні Вченої ради ВНУ імені Лесі Українки 29.06.2021 р. Для обговорення цього важливого питання ми запросили наших шановних стейкхолдерів. Прошу колег висловитися щодо результатів реалізації ОПП у цьому навчальному році, у першу чергу щодо викладання ОК циклу професійної підготовки.

Д. і. н., професор, зав. кафедри Гаврилюк С. В. зазначила, що відповідно до начального плану 2020 р. для студентів другого курсу вперше читалася навчальна дисципліна

«Світова культура спадщина» (ОК 13). Вона є складовою циклу загальної підготовки. Вивчення означеної дисципліни дало змогу студентам сформувати низку загальних та спеціальних компетентностей. Робота зі студентами у межах вивчення дисципліни показала, що варто ширше використовувати наукову літературу закордонних авторів, видану англійською і польською мовами. Пропоную внести зміни у силабус ОК, розширивши список рекомендованої літератури. Також у силабусі, в політиці оцінювання варто прописати порядок визнання результатів навчання, отриманих студентами у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, що декларує відповідне Положення, затверджене ректором ВНУ імені Лесі Українки. У цьому році таке перезарахування результатів мало місце вперше, тому відповідні базові принципи мають бути включені до силабусу.

Щодо навчальних дисциплін циклу професійної підготовки: «Пам'яткознавство» (ОК 20) – варто розширити тему 23, звернувши увагу на втрати пам'яток не лише в анексованому Росією Криму та в зоні ведення бойових дій на Сході України у 2014–2021 рр., а й на нищення об'єктів культурної спадщини в результаті розв'язаної Росією війни проти України у 2022 р. Потрібно також доповнити список рекомендованої літератури новими публікаціями викладача, який читає цей курс, додати хоча б кілька позицій наукової літератури закордонних авторів. У силабусі в описі політики оцінювання також чітко виписати порядок визнання результатів навчання, отриманих студентами у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

ОК 21 – «Фондова та науково-дослідна робота музеїв». З навчальної дисципліни напрацьовані відповідні навчально-методичні матеріали. Особлива увага у роботі із студентами акцентується на практичній складовій. У 2021–2022 н. р. практичні заняття з дисципліни відбувалися у Волинському краєзнавчому музеї. До їх проведення залучалися головний хранитель фондів Ольга Корецька і наукові співробітники відділу фондів музею. У силабусі варто оновити підрозділ *Рекомендована література*, увівши підручники і посібники, видані за останні 5 років.

ОК 23 – «Музейні центри світу». Тему 4, яка стосується пріоритетів у діяльності музеїв України у ХХІ ст., розширити, доповнивши інформацією про заходи щодо порятунку музейних колекцій з початком російської агресії у лютому 2022 р., а також матеріалом, який засвідчує варварське нищення музейних закладів і музейних цінностей у ході війни, розв'язаної росією проти України. Тему 9 варто сформулювати наступним чином: *Провідні тенденції розвитку музейних центрів світу у ХХІ ст.* Із підрозділу силабусу *Рекомендована література* вилучити позиції 16 і 17 (Ермітаж, Третьяковська галерея).

К. і. н., доцент Дмитренко А. А. зупинилася на результатах викладання трьох ОК. «Вступ до спеціальності» (ОК 17) формує у студентів цілісне уявлення про ЗВО, дає знання про організаційно-управлінські аспекти їхньої фахової підготовки до майбутньої професійної діяльності, дає чітке уявлення про знання, якими необхідно оволодіти в процесі набуття спеціальності. Зважаючи на те, що в останні роки багато занять проводиться онлайн, у силабус доцільно додати тему «Особливості онлайн-навчання».

Важливим для набуття здобувачами вищої освіти фахових компетентностей є ОК 22 «Основи атрибуції та експертизи культурних цінностей». Пропоную конкретизувати зміст самостійної роботи з курсу, виокремивши різні форми завдань (опрацювання теоретичних питань і виконання практичних завдань – самостійне проведення атрибуції певних груп предметів і заповнення наукових паспортів). А також внести зміни до переліку питань до іспиту; для кращого засвоєння матеріалу скласти перелік основних понять.

Щодо ОК 24 «Культурний туризм», то пропоную внести зміни у структуру змістових модулів і формулювання окремих тем. Зокрема, другий модуль сформулювати як «Організація туристичної діяльності та види культурного туризму». До нього перенести теми: «Менеджмент і маркетинг культурного туризму», «Організація туристичної діяльності». До першого змістового модуля перенести теми: «Розвиток культурного туризму в Україні та на Волині»; «Перспективи розвитку культурного туризму в Україні і світі».

Також у силабусі ОК 36 «Музейна практика» вважаю за потрібне конкретизувати тривалість (вказати кількість годин) кожного етапу практики; внести зміни в систему оцінювання звітної і допоміжної документації та захисту практики. Усі озвучені мною доповнення не потребують змін у змісті ОП.

К. і. н., доцент Чибирак С. В. зазначила, що ОК 25 «Експозиційно-виставкова робота музеїв» забезпечує реалізацію низки загальних і спеціальних компетентностей, зокрема СК 4 – здатність до експозиційної, науково-фондової, культурно-просвітницької діяльності на основі професійно-профільованих знань. У зв'язку з цим реалізується ряд програмних результатів, серед яких варто виокремити ПР 13 – розробляти наукові концепції експозицій та виставок для музеїв, заповідників, інших закладів музейного типу. Власне для підкріплення даного програмного результату варто у силабус навчальної дисципліни додати окремо тему «Науково-проектна документація виставок». Така зміна якісно покращить виклад дисципліни, дозволить більш детально звернутися до розробки наукової концепції та тематико-експозиційного плану.

У силабус ОК 27 «Культурно-освітня робота музеїв» варто додати тему «Можливості культурно-освітньої інтеграції українських музеїв у вітчизняні та міжнародні музейні, пам'яткоохоронні та туристичні організації», що дозволить посилити забезпечення спеціальної компетенції 11.

У силабус ОК 30 «Основи проектно-грантової роботи» варто додати тему «Грантові можливості закладів культури в Україні та ЄС», що сприятиме більш якісному формуванню спеціальних компетентностей 3, 8, 11.

Що стосується практик, то у силабусі ОК 35 «Музейно-туристична практика» пропоную більш чітко і детально визначити вимоги щодо виконання індивідуального завдання, оновити список рекомендованої літератури.

К. і. н., доцент Трофімук-Кирилова Т. М. зазначила, що освітній компонент «Історія і практика екскурсійної діяльності» є важливою частиною професійної підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Музейний менеджмент, культурний туризм». Дисципліна забезпечує формування у студентів низки програмних результатів навчання, зокрема, вміння розробляти концепцію, структуру екскурсії, вміти проводити екскурсію на високому професійному рівні. Пропоную внести зміни до силабусу ОК 28, доповнивши новими публікаціями список рекомендованої літератури та інтернет-ресурсів, а також уточнивши формулювання теми 8 – «Вплив пандемії COVID-19 та повномасштабного російського вторгнення в Україну у 2022 р. на сферу екскурсійного обслуговування» замість «Вплив пандемії COVID-19 на сферу екскурсійного обслуговування».

Також викладаю здобувачам вищої освіти ОК 15 «Етика ділового спілкування». Навчальна дисципліна входить до циклу загальної підготовки і є важливою складовою реалізації ОП, адже формує у студентів теоретичні знання про норми ділової етики, етикету і культури у сфері ділових комунікацій, а також комунікативні компетентності. Пропоную

внести зміни до силабусу ОК, доповнивши новими публікаціями уміщений у ньому список рекомендованої літератури та інтернет-ресурсів.

К. і. н., доцент Петрович В. В. звернула увагу на те, що в умовах російської окупації частини території України та повномасштабних воєнних дій на іншій її території, наслідком яких стала фактична втрата контролю над нею з боку центральної влади нашої держави, музейні установи змінюють діяльність й в системі зв'язків з громадськістю. Тому пропоную внести низку змін у силабус нормативної навчальної дисципліни «Зв'язки з громадськістю» (ОК 14). Зокрема, додати теми лекційних та практичних занять – «Засоби масової інформації як важливий інструмент PR у діяльності музейних установ в умовах інформаційної війни»; «Напрями та засоби реалізації музеями зв'язків з громадськістю в умовах воєнного стану»; «Зв'язки з громадськістю музеїв в умовах цифровізації».

К. е. н., доцент Герасимчук О. Б., яка забезпечує викладання ОК 6 «Інформаційні технології та системи», підтримала пропозицію Гаврилюк С. В. щодо необхідності включення до силабусу норм Положення про визнання результатів навчання, отриманих студентами у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

Гарант ОПП, к. і. н., доцент Надольська В. В. зазначила, що викладає ОК 18 «Історія музейної справи», яка формує у здобувачів розуміння процесів становлення і розвитку музеального феномену, його сучасних форм. Теж вважаю за потрібне внести певні зміни у силабус дисципліни. Зокрема, 1) тему 12 сформулювати наступним чином – «Колекціонування на українських землях у складі двох імперій»; 2) з переліку інтернет-ресурсів вилучити лінки Ермітажу та Третьяковської галереї; 3) включити до списку рекомендованої літератури авторські посібники, англomовну літературу.

Що стосується ОК 12 «Основи наукових досліджень», то пропоную ввести до силабусу нову тему – «Етика наукової діяльності», а також доповнити список рекомендованої літератури виданнями останніх двох років.

Дозвольте підсумувати. Усі колеги висловилися за необхідність внесення окремих змін до силабусів освітніх компонентів. Погоджуюся з ними, що потреби змінювати власне зміст ОПП як документу немає. Разом з тим, просила б висловитися стейкхолдерів, почути їхню думку.

Заступник директора Волинського краєзнавчого музею з наукової роботи Ковальчук Є. І. зауважила, що минулого року на спільному семінарі викладачі кафедри та працівники Волинського краєзнавчого музею обговорювали ОПП «Музейний менеджмент, культурний туризм» підготовки бакалавра спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство, висловили певні побажання. Хочу відзначити, що упродовж цього року продовжено співпрацю музею з кафедрою за усіма напрямками, у тому числі щодо підготовки майбутніх музейників. У цьому навчальному році вдалося провести більше практичних занять на базі музею з курсів «Музеєзнавство», «Фондова та науково-дослідна робота музеїв», «Пам'яткознавство». У музеї студенти 4-го курсу проходили виробничу практику. Потрібно і надалі працювати, звертаючи увагу на практичну складову навчання здобувачів вищої освіти. Зміст ОПП, усі її освітні компоненти дозволяють досягнути поставленої мети – підготувати висококваліфікованого фахівця, який володіє професійними компетенціями у галузі музейної справи і охорони та використання пам'яток.

Завідувачка науково-експозиційного відділу етнографії і народних промислів Волинського краєзнавчого музею Мірошниченко-Гусак Л. А. підтримала думку Ковальчук Є. І. щодо змісту ОПП «Музейний менеджмент, культурний туризм» підготовки бакалавра спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство. За умови внесення викладачами змін та доповнень до силабусів освітніх компонентів, текст самої ОПП цілком може залишатися у редакції 2021 року.

Завідувач науково-експозиційного відділу давньої, середньовічної та нової історії Волині Волинського краєзнавчого музею Верба Т. В., який звернув увагу на активізацію волонтерської діяльності студентів спеціальності. Студенти долучалися до тестування низки квестів, брали участь у проєктах музейної гейміфікації. Тому пропоную і надалі урізноманітнювати співпрацю викладачів, студентів, музейних працівників. Із сьогодення обговорення видно, що викладачі випускової кафедри постійно аналізують зміст навчальних дисциплін, форми їх подання студентам. Освітня програма дозволяє сформулювати необхідні майбутньому фахівцю компетентності, тому не бачу потреби вносити зміни у зміст самої програми.

Студентка 4-го курсу Кондратюк Мар'яна зазначила, що порівняно з ОПП 2018 р., за якою я навчалася, освітня програма, що була затверджена у 2020 р. з урахуванням вимог державного стандарту вищої освіти за спеціальністю 027 для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, є краще структурованою. Вивчення нормативних дисциплін дозволяє студентам набутти необхідних для подальшої професійної діяльності компетентностей.

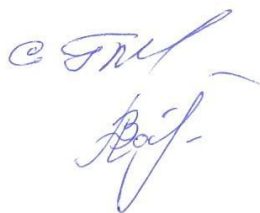
Гарант ОПП, к. і. н., доцент Надольська В. В. запропонувала внести зміни та доповнення до силабусів названих викладачами дисциплін. Редакцію ОПП «Музейний менеджмент, культурний туризм» підготовки бакалавра спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство, перезатверджену Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки 29.06.2021 р. залишити без змін.

УХВАЛИЛИ.

1. Зміни до тексту ОПП «Музейний менеджмент, культурний туризм» підготовки бакалавра спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство, яка була перезатверджена Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки 29.06.2021 р., не вносити.

2. Внести зміни до силабусів ОК 12, ОК 13, ОК 14, ОК 15, ОК 17, ОК 18, ОК 20, ОК 21, ОК 22, ОК 23, ОК 24, ОК 25, ОК 27, ОК 28, ОК 35, ОК 36. У подальшій реалізації ОПП «Музейний менеджмент, культурний туризм» поглиблювати та урізноманітнювати співпрацю із стейкхолдерами.

Голова

Світлана ГАВРИЛЮК

Секретар

Аліна КАРПЮК